

Sygn. akt **V Ca 2680/21**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Zbigniew Podedworny
Protokolant:	Aneta Obcowska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. S.**

przeciwko (...) z **siedzibą w S. w I.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie

z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt XVI C 1876/20

1. oddała apelację;
2. zasądza od (...) z siedzibą w S. w I. na rzecz J. S. kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 2680/21

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd II instancji nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa. W postępowaniu uproszczonym apelacja może być oparta jedynie na zarzucie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz zarzucie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy (art. 505⁹ § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji jako prawidłowo wywiezione ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Okręgowy nie podziela natomiast dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej stanu faktycznego sprawy związanego z odwołaniem lotu powódki.

Wskazać należy, że kwestia odwołania lotu w sprawie nie była sporna. Pozwany w apelacji podnosił natomiast zarzuty naruszenia przepisów art. 65 k.c. w zw. z art. 2 ust. 4 Ogólnego regulaminu Przewozu (...) poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron oraz art. 778 k.c. poprzez jego niezastosowanie. Zarzuty sprowadzają się do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej żądania powódki i uznania, iż nie uległo ono przedawnieniu. Pozwany podnosił, że brak jest podstaw do uznania, że strony miały zamiar objąć prawem irlandzkim kwestię przedawnienia. Zaś zgodnie z prawem polskim roszczenie powódki ulegało przedawnieniu w terminie rocznym.

Zdaniem Sądu Okręgowego zarzuty te okazały się być jednakże niezasadne i jako takie nie mogły odnieść skutku. Wobec podnoszonych zarzutów, fundamentalną kwestią dla oceny przedawnienia dochodzonego roszczenia było ustalenie czy w niniejszej sprawie należy zastosować prawo polskie czy irlandzkie. Z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji wynika, że Sąd Rejonowy dokonał oceny abuzywności klauzuli umowy, która narzucała konsumentowi jurysdykcję sądów irlandzkich i przewidywała do rozpoznania sprawy prawo irlandzkie. Sąd Rejonowy wskazał, że abuzywność upatruje wyłącznie w tej części klauzuli umowy, która dotyczyła jurysdykcji sądów irlandzkich. Jednocześnie po uzyskaniu informacji o prawie obcym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że przepisy prawa irlandzkiego przewidują 6-letni termin przedawnienia roszczeń dla umowy przewozu, ponadto w art. 15.5 Ogólnego Regulaminu Przewozu (...) wskazano termin dwóch lat przedawnienia. W konsekwencji Sąd I instancji nie uwzględnił zarzutu przedawnienia podniesionego przez stronę pozwaną.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wadliwość rozumowania Sądu Rejonowego polegała na tym, że Sąd Rejonowy w sposób niedozwolony podzielił jedną klauzulę umowną na dwa części, które są ze sobą ściśle związane tj. dotyczące kwestii jurysdykcji, jak i stosowania prawa obcego. W ocenie Sądu Okręgowego interpretując przepisy art. 385¹ k.c. jak również przepisy dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy uznać, że jeden zapis umowny powinien być pod względem abuzywności traktowany jednolicie. Podzielając zatem stanowisko Sądu Rejonowego co do abuzywności klauzuli umownej poddającej spory wynikające z umowy przewozu zawartej przez konsumenta z przewoźnikiem sądom irlandzkim, to automatycznie za abuzywny należy uznać też zapis dotyczący stosowania prawa obcego niezależnie od tego, czy przepisy prawa obcego są względniejsze dla konsumenta niż przepisy prawa polskiego.

Pomimo tej wadliwej oceny prawnej, Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że roszczenie powódki jest zasadne. Za utrwalony należy uznać pogląd, iż zgłoszenie zarzutu przedawnienia, a zatem skorzystanie z prawa uchylenia się od odpowiedzialności wskutek upływu czasu, podlega ocenie pod kątem zgodności ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub zasadami współżycia społecznego (art. 5 k.c.). Powyższe wynika zarówno z orzecznictwa Sądu Najwyższego (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2020 r., III CSK 74/18, Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2020 r., V CSK 219/20), jak i z judykatów sądów niższych instancji (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 czerwca 2021 r. I AGa 227/19, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 marca 2020 r., I ACa 805/19). Sąd Okręgowy uznał, że w sprawie niniejszej zaszyły szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 5 k.c. i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczeń powódki o wypłatę odszkodowania za odwołany lot. Należy mieć na uwadze treść art. 15.5 Ogólnych Warunków Przewozu (...), zgodnie z którym wszelkie prawa do odszkodowania wygasną, jeżeli roszczenie nie zostało zgłoszone w ciągu dwóch lat od dnia przylotu do miejsca przeznaczenia lub dnia, w którym statek powietrzny miał planowo wylądować lub dnia, w którym przewóz zakończył się. Metoda obliczania terminu przedawnienia miała zostać określona na podstawie przepisów prawa obowiązującego w jurysdykcji, w której tyczy się sprawa. W ocenie Sądu Okręgowego powyższy przepis niewątpliwie wprowadzał w błąd konsumentów co do czasu, w jakim mogą skutecznie dochodzić roszczeń wynikających z umowy przewozu, sugerując, iż konsument na wytoczenie powództwa ma aż dwa lata. Zatem powódka jako konsument przy właściwym zapoznaniu się z regulaminem była przekonana o okresie w jakim powództwo może być wytoczone przeciwko przewoźnikowi. Powódka nie miała żadnego wpływu na to jaki okres przedawnienia zostanie umieszczony w umowie i regulaminie przewozu. W niniejszej sprawie odwołany lot miał miejsce w dniu 26 lipca 2018 r., zaś pozew został złożony 8 czerwca 2020 r. a więc z zachowaniem terminu wynikającego z przywołanego artykułu Ogólnych Warunków Przewozu (...). Należy wskazać, iż powódka w istocie dochodzi odszkodowania, które

jest roszczeniem szczególnym, mającym na celu zrekompensowanie konsumentowi znacznego opóźnienia czy też odwołania lotu. Również zatem charakter dochodzonego roszczenia nie przeciwstawia się stwierdzeniu nadużycia prawa procesowego, przy podniesieniu zarzutu przedawnienia. W szczególności mając na uwadze długość terminu przedawnienia takiego roszczenia, który w polskim systemie prawnym jest niezwykle krótki, bo zaledwie roczny, natomiast w prawie irlandzkim jest to sześcioletni termin przedawnienia. Ponadto, przedawnienie w chwili zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie nie było w ocenie Sądu odwoławczego nadmierne i mieściło się w terminie dwuletnim, wynikającym z ww. art. 15.5 Ogólnych Warunków Przewozu (...).

Podsumowując, w realiach niniejszej sprawy, po rozważeniu charakteru dochodzonego roszczenia, działania powódki w zaufaniu do informacji przekazywanych przez drugą stronę będącą profesjonalistą, należy dojść do przekonania, że zgłoszenie przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a zatem nie zasługuje na uwzględnienie w świetle przepisu art. 5 k.c. Stanowi to bowiem wykorzystanie, być może niezamierzonego, wprowadzenia w błąd powódki. Z tych względów, przy innej ocenie prawnej żądania Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne, a co za tym idzie orzeczenie Sądu Rejonowego za prawidłowe. Mając powyższe na uwadze, apelacja pozwanego podlegała oddaleniu zgodnie z art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z art. 98§ 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.